

An Bhruiséil, 21.12.2017
SWD(2017) 479 final

**DOICIMÉAD INMHEÁNACH OIBRE DE CHUID AN CHOIMISIÚIN
ACHOIMRE FEIDHMIÚCHÁIN AR AN MEASÚNÚ TIONCHAIR**

a ghabhann leis an doiciméad

Togra le haghaidh Treoir ó Pharlaimint na hEorpa agus ón gComhairle

maidir le dálaí oibre trédhearcacha agus intuartha san Aontas Eorpach

{COM(2017) 797 final} - {SWD(2017) 478 final}

Bileog Achoimre Feidhmiúcháin
Measúnú Tionchair ar Thogra le haghaidh Treoir maidir le Dálaí Oibre Trédhearcacha agus Intuartha san Aontas Eorpach
A. An gá atá le beart
Cén fáth? Cén fhadhb a bhfuiltear ag díriú uirthi?
Baineann an fhadhb le cosaint neamhleor a bheith ann d'oibrithe, lena n-áirítear na hoibrithe sin lena mbaineann cineálacha nua neamhchaighdeánacha fostaíochta, i gcomhthéacs na solúbthachta is gá sa mhargadh saothair . Tháinig an méid seo a leanas chun solais nuair a rinneadh meastóireacht REFIT ¹ agus comhairliúchán poiblí maidir le Colún Eorpach na gCeart Sóisialta ² : (1) tá oibrithe ann nach bhfaigheann ráiteas i scríbhinn ar chor ar bith; (2) d'fhéadfadh sé nach bhfuil cuid den fhaisnéis arna cur ar fáil ag na fostóirí leordhóthanach agus/ nó nach gcuirtear ar fáil in am í; (3) d'fhéadfadh forfheidhmiú neartaithe a bheith ina chuidiú ó thaobh cur chun feidhme de; (4) tá méadú ar an easpa intuarthachta ann; (5) ní leor an rochtain atá ar oiliúint éigeantach; (6) tá éagsúlachtaí ann ó thaobh na cosanta sna Ballstáit agus laghdú ar an trédhearcacht sa mhargadh saothair.
Cad leis a bhfuiltear ag súil ón tionscnamh seo?
Is é is aidhm fhoriomlán don Treoir seo fostaíocht níos sláine agus níos intuartha a chur chun cinn agus, ag an am céanna, solúbthacht sa mhargadh saothair a áirithiú . Táthar ag súil go gcuirfí feabhas ar na nithe seo a leanas: (1) faisnéis maidir le dálaí oibre; (2) na dálaí oibre atá ag gach oibrí, go háirithe maidir le cineálacha neamhchaighdeánacha fostaíochta, ach scóip a fhágáil ag an am céanna do sholúbthacht sa mhargadh saothair; (3) comhlíontacht leis na chaighdeáin i dtaca le dálaí oibre; agus (4) an trédhearcacht sa mhargadh saothair, ach ró-ualach riaracháin ar ghnóthais a sheachaint ag an am céanna.
Cad é an breisluach atá le beart a dhéanamh ar leibhéal an Aontais?
De thoradh iomadúlacht na gcineálacha oibre nua, is gá caighdeáin íosta bhreise a leagan síos chun tacú le cóir chothrom d'oibrithe, le cothrom iomaíochta ar fud an Aontais, agus le cóineasú aníos i dtorthaí fostaíochta agus sóisialta. I bhfianaise forbairtí sa mhargadh saothair ó bhí 1991 ann, níl an Treoir seo leordhóthanach a thuilleadh. Is ar leibhéal an Aontais amháin is féidir na hathruithe is gá a dhéanamh ar an Treoir chun na laigí sin a cheartú.

¹ Meastóireacht REFIT ar Threoir 91/533/CEE, SWD(2017) 205 final, an 26.04.2017; <http://ec.europa.eu/social/main.jsp?catId=706&langId=ga&intPageId=202>

² SWD(2017)206 Tuarascáil ar an gcomhairliúchán poiblí a ghabhann leis an doiciméad lena mbunaítear Colún Eorpach na gCeart Sóisialta

B. Réitigh
Cad iad na roghanna beartais reachtacha agus neamhreachacha a breithníodh? An bhfuil rogha thosaíochta ann nó nach bhfuil? Cén fáth?
Breithníodh na bearta seo a leanas: (1) Raon feidhme níos leithne maidir le feidhmiú na Treorach chun oibrithe uile an Aontais a chumhdach; (2) An ceart chun faisnéis níos iomláine atá cothrom le dáta a fháil; (3) An sprioc-am a ghiorrú go dtí an chéad lá den fhostaíocht nó roimhe sin; (4) Cearta íosta nua do gach oibrí; (5) Forfheidhmiú neartaithe. Is iad seo a leanas na cearta nua (beart 4); • An ceart intuarthacht oibre níos mó a bheith ag oibrithe a bhfuil a sceideal oibre athraitheach: (i) An ceart oibriú faoi réir uaireanta agus laethanta tagartha réamhshainithe (ii) An ceart réamhfhógra íosta réasúnta a fháil roimh shannachán nua • An ceart chun fostaíocht chomhuaineach (cosc ar chlásail eisiachais) • An ceart cineál fostaíochta eile a iarraidh agus freagra a fháil i scríbhinn • An ceart tréimhse phromhaidh uasta a fháil • An ceart oiliúint a fháil saor ó chostas mar a cheanglaítear le reachtaíocht an Aontais nó leis na comhaontaithe comhchoiteanna. Is é atá sa rogha thosaíochta, teaghlaim de na bearta thuasluaite, agus meastar gur léi is fearr a chomhlíonfar na cuspóirí beartais.
Na páirtithe leasmhara éagsúla agus na bearta is rogha leo
Is é an rogha thosaíochta an rogha is mó atá ag teacht le prionsabail Chólún Eorpach na gCearta Sóisialta arna fhógairt ag an gComhairle, Parlaimint na hEorpa agus an Coimisiún. Is í is fearr a chloíonn le hiarrataí na Parlaiminte agus na n-eagraíochtaí oibrithe a rinneadh le linn an phróisis chomhairliúcháin faoi 1Airteagal 55 CFAE³. Chun aghaidh a thabhairt ar ábhair inní na bhfostóirí, chuir an Coimisiún roinnt de na bearta a moladh sa chéad chéim den chomhairliúchán as an áireamh agus níor shaothraigh sé moltaí áirithe ó na heagraíochtaí oibrithe. Coinníonn an rogha thosaíochta an chothromaíocht idir an gá atá le cosaint riachtanach d'oibrithe agus an gá atá le solúbthacht i ndáil le cruthú post agus nuálaíocht sa mhargadh saothair.
C. Tionchair na rogha tosaíochta
Cad iad buntáistí na rogha tosaíochta (más ann do rogha thosaíochta; murab ann, cad iad buntáistí na bpríomhroghanna)?
Táthar ag súil go gcuirfear feabhas mór ar dhálaí oibre agus maireachtála. Tiocfaidh 2-3 mhilliún oibrí neamhchaighdeánach ar a laghad faoi raon feidhme na Treorach. Cuirfidh 8-16 mhilliún daoine tús le post nua agus cuirfear faisnéis shoiléir maidir lena gcearta agus a n-oibleagáidí ar fáil dóibh. Ba cheart go dtiocfadh as an intuarthacht níos fearr feabhas ar chothromaíocht oibre agus saoil agus ar shláinte 4-7 milliún duine. D'fhéadfadh thart ar 14 mhilliún oibrí cineál nua oibre a iarraidh. In éagmais clásail eisiachais d'fhéadfadh

³ Thug an Coimisiún dá aire an iarraidh ón bParlaimint treoir réime nua maidir le dálaí oibre cuibhiúla a chur ar bun ach mheas sé go mbeadh ionstraim spriocdhírthe ar an gcur chuige is comhréirí ag an bpointe seo, á gcur san áireamh dó an bunús dlí reatha, tuairimí éagsúla na gcomhpháirtithe sóisialta agus an oibleagáid in Airteagal 153(2) CFAE.

tuairim agus 91,000-364,000 oibrí ar éileamh obair bhreise a lorg agus EUR355-1,424 mhilliún sa bhreis a thuilleamh in aghaidh na bliana. Dheimhneofaí cearta oibrithe chun oiliúint éigeantach saor ó chostas a fháil agus bheadh rochtain níos éasca acu ar mhodhanna sásaimh. Dhéanfaí tairbhe d'fhostóirí a bhuí le hiomaíocht níos inbhuanaithe, deimhneacht dhlíthiúil threisithe agus feabhas foriomlán ar an trédhearcacht sna margáí saothair. Cheal clásail eisiachais, beidh oibrithe ar fáil chun obair a dhéanamh d'fhostóirí eile rud a d'fhéadfadh ioncam bliantúil EUR 42-167 milliún a ghiniúint do na fostóirí sin. Ar na tairbhí neamhchainníochtaithe d'fhostóirí tá ráta coinneála níos airde agus dílseacht níos mó, caidreamh níos fóna le hoibrithe, líon níos lú gearán agus cásanna cúirte, pleanáil níos fearr maidir le hacmhainní, agus cuideoidh an méid sin le méadú foriomlán ar tháirgiúlacht.
Cad iad costais na rogha tosaíochta (más ann do rogha thosaíochta; murab ann, cad iad costais na bpríomhroghanna)?
Níltear ag súil go mbeidh aon chostais shuntasacha ar oibrithe. Maidir le fostóirí: meastar go gcosnódh ráiteas nua nó ráiteas nuashonraithe i scríbhinn 18-153 EUR ar FBManna agus 10-45 EUR ar chuideachtaí níos mó. Bheadh costais aonuaire ar chuideachtaí freisin chun dul i dtaithí ar an Treoir nua: 53 EUR ar an meán i gcás FBManna agus 39 EUR i gcás cuideachtaí níos mó. Meastar go mbeadh na costais a bhaineann le freagairt a thabhairt ar iarrataí ar chineál fostaíochta nua mar a chéile leis na costais a bhaineann le ráiteas nua i scríbhinn a eisiúint. Tá fostóirí den bharúil go mbeadh costais bheaga indíreacha eile orthu freisin (comhairle dhlíthiúil, córais sceidealúcháin athbhreithnithe, am bainistithe acmhainní daonna, faisnéis a chur ar fáil do bhaill foirne, etc.). Is ar an imeall amháin a chaillfear solúbthacht (i.e. don sciar beag d'fhostóirí a bhaineann úsáid fhorleathan as na cineálacha fostaíochta is solúbtha). Meastar nach mbeidh aon tionchair chomhiomlána ar thuarastail, cé go mbeadh sé d'acmhainn ag daoine aonair níos mó airgid a thuilleamh toisc go dtiocfaidh laghdú ar an dífhostaíocht agus go mbeidh dalaí oibre níos intuatha ann.
Cén difear a dhéanfar do ghnólachtaí, do FBManna agus do mhicrifhiontair?
Is dócha go gcaithfidh FBManna níos mó in aghaidh an ráitis i scríbhinn agus d'fhéadfadh sé go mbeadh costais níos airde taithíochta orthu. Is ar shamhail ghnó na cuideachta a bhraithfidh tionchar foriomlán na mbeart seachas ar a méid, áfach (e.g. an méid a bhraitear ar obair neamhchaighdeánach sa chuideachta). Ach teimpléid a úsáid, d'fhéadfaí coigilteas a dhéanamh (30-40% in aghaidh gach ráiteas i scríbhinn a chuirtear ar fáil) agus d'éascófaí an chomhlíontacht in FBManna go háirithe. Le córas níos éadroime do FBManna i gcás iarrataí ar chineálacha fostaíochta nua, meastar go dtiocfaidh laghdú ar na costais ar FBManna.
An imreofar tionchar suntasach ar bhuiséid agus ar chórais riaracháin náisiúnta?
Beidh costais bheaga i gceist chun creataí dlíthiúla na mBallstát a oiriúnú. Beidh costas áirithe ag baint le feabhsú an fhorfheidhmiúcháin. Go ginearálta, meastar go dtiocfaidh laghdú ar obair neamhdhearbhaithe toisc go n'éascófar an chigireacht agus an forfheidhmiú leis na bearta atá molta. Meastar go mbaileofar ioncam breise i bhfoirm cánach agus go ndéanfar coigilteas ó thaobh íocaíochtaí slándála sóisialta de: ioncam cánach a bhaineann leis an toirmeasc ar chlásail eisiachais: EUR 46-185 mhilliún in aghaidh na bliana; éifeacht

aistriú na hoibre neamhdhearbhaithe chuig an ngeilleagar foirmiúil: EUR 8-25 mhilliún in aghaidh na bliana mar ioncam cánach; EUR 4-24 mhilliún in aghaidh na bliana de bharr laghdaithe ar na híocaíochtaí slánadála sóisialta.

An mbeidh aon tionchar suntasach eile i gceist?

Tacóidh raon feidhme níos aonfhoirmí maidir le cur chun feidhme agus faisnéis níos soiléire faoi dhálaí oibre le soghluaisteacht laistigh de mhargaí saothair náisiúnta agus ar fud an Aontais. Meastar go dtiocfaidh laghdú ar obair neamhdhearbhaithe. Meastar go gcuirfear go suntasach le cearta bunúsacha, i dtaca leis an tsaoirse chun gairm bheatha a roghnú agus an ceart chun dul i mbun oibre, an chothromaíocht idir fir agus mná, agus an cheart chun leighis éifeachtaigh agus chun rochtain ar cheartas.

D. Iarobair

Cathain a dhéanfar athbhreithniú ar an mbeartas?

Déanfaidh an Coimisiún faireachán ar chur chun feidhme na Treorach seo sna Ballstáit agus déanfaidh sé athbhreithniú ar an Treoir i gcomhairle leis na Ballstáit agus leis na comhpháirtithe sóisialta ar leibhéal an Aontais, agus áiritheofar go bhfuil tréimhse fada go leor ann chun éifeachtaí an tionscnaimh a mheas tar éis a chur chun feidhme.